Lietas Nr. C12282511
Lietas arhīva Nr. CA-0115-14

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Rēzeknē 2014.gada 9.oktobrī

Latgales apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģija šādā sastāvā:
tiesas sēdes priekšsēdētāja tiesnese I.Tabore
tiesnese A.Šilova
tiesnesis I.Stivriņš
ar sekretāri I.Krušanovu
tulci E.Pipari

atklātā tiesas sēdē izskatīja /pers. A/ pilnvarotā pārstāvja /pers. B/ apelācijas sūdzību par Daugavpils tiesas 2014.gada 25.februāra spriedumu civillietā /pers. A/ prasībā pret Daugavpils pilsētas domi, /pers. C/, /pers. D/, /pers. E/, /pers. F/, /pers. G/, /pers. H/, /pers. I/, /pers. J/, /pers. K/, /pers. L/, /pers. M/, /pers. N/, /pers. O/, /pers. P/, /pers. R/, /pers. S/, /pers. T/, /pers. U/, /pers. V/, /pers. Z/, /pers. A0/, /pers. AA/, /pers. AB/, /pers. AC/, /pers. AD/ un /pers. AE/, ar trešajām personām /pers. AF/ un /pers. AG/, par braucamā ceļa servitūta noteikšanu.

Aprakstošā daļa

/pers. A/ 2011.gada 20.oktobrī cēla tiesā prasību pret Daugavpils pilsētas domi, /pers. C/, /pers. D/, /pers. E/, /pers. F/, /pers. G/, /pers. H/, /pers. I/, /pers. J/, /pers. K/, /pers. L/, /pers. M/, /pers. N/, /pers. O/, /pers. P/, /pers. R/, /pers. S/, /pers. T/, /pers. U/, /pers. V/, /pers. Z/, /pers. A0/, /pers. AA/, /pers. AB/, /pers. AC/, /pers. AD/ un /pers. AE/, ar trešajām personām /pers. AF/ un /pers. AG/, par braukšanas servitūta noteikšanu. Vēlāk grozot un papildinot prasības pieteikumu, pamatojoties ar Civillikuma 1141., 1156., 1231.pantu, prasītājs, atbilstoši 2011.gada 9.augusta /pers. AH/ plānam, lūdza nodibināt braukšanas servitūtu nekustamajiem īpašumiem ar kadastra numuru /numurs A/, /numurs E/, /numurs F/, tālāk minētajā platībā – 3,5 metru platumā, 82 m garumā, ar laukumu 287m^2, par labu nekustamajam īpašumam ar kadastra numuru /numurs B/, kas atrodas /adrese A/.

Norādīts, ka prasītājs ir zemes gabala ar kadastra numuru /numurs B/, kas atrodas /adrese A/, īpašnieks. Zemes gabals ir izvietots tā, ka pie tā var piebraukt tikai braucot pa kaimiņu zemes gabaliem: zemes gabalu /adrese B/, ar kadastra numuru /numurs A/, pa zemes gabalu /adrese C/, ar kadastra numuru /numurs E/, un zemes gabalu /adrese D/, ar kadastra numuru /numurs F/.

Tā kā kaimiņi iebilst pret prasītāja braukšanu pa iepriekš minētajiem zemes gabaliem, uzskata, ka nepieciešams noteikt oficiālu braukšanas servitūtu. Norāda, ka Daugavpils pilsētas pašvaldības Pilsētplānošanas un būvniecības departaments piekrīt servitūta nodibināšanai, bet pieprasa kalpojošā nekustamā īpašuma īpašnieku piekrišanu, kuru dzīvokļu īpašnieki prasītājam nedod.

Daugavpils pilsētas dome 2011.gada 23.decembrī iesniedza rakstveida paskaidrojumus, norādot, ka prasību uzskata par nepamatotu. Norāda, ka prasība ir celta pret namu /adrese B/, /adrese C/ un /adrese D/, kopīpašniekiem, bet Daugavpils pilsētas domei namīpašumā /adrese C/, ar kadastra numuru /numurs E/, īpašuma nav. Saskaņā ar Daugavpils pilsētas domes Daugavpils pilsētas dzīvojamo māju privatizācijas komisijas 2011.gada 5.decembra izziņu Nr.05.-03.3/795 minētajā namīpašumā visi dzīvokļu īpašumi ir privatizēti.

Atsaucas uz Civillikuma 1130.pantu un paskaidro, ka atbilstoši Daugavpils pilsētas zemesgrāmatas nodalījumam Nr.2619 uz zemes gabala /adrese A/, ar kadastra numuru /numurs B/, atrodas viena dzīvojama māja ar kopējo platību 100,3 kv.m un palīgceltne. 1998.gada 30.jūlija Zemes robežu plānā (nekustama īpašuma kadastra numurs /numurs G/) ir atzīmēts ceļa servitūta izvietojums, kas nostiprināts Daugavpils pilsētas zemesgrāmatas nodalījuma Nr./numurs/, 3.daļas 1.iedaļas ierakstā Nr.5.1. Uzsver, ka namīpašums /adrese E/, ir apgrūtināts ar ceļa servitūtu par labu nekustamajam īpašumam ar kadastra numuru /numurs B/, /adrese A/, taču Daugavpils pilsētas domes Pilsētplānošanas un būvniecības departaments, apsekojot nodibināto ceļa servitūtu uz vietas, konstatēja, ka to lietot nav iespējams, jo traucē šķūnis un sliežu ceļš.

Savukārt, pamatojoties ar Civillikuma 1232.panta otro daļu, Daugavpils pilsētas dome norāda, ka dome, kā 4 dzīvokļu īpašniece /adrese B/, un 2 dzīvokļu īpašniece /adrese D/, nepiekrīt ceļa servitūta noteikšanai tādā apmērā, kāds norādīts prasības pieteikumā. Daugavpils pilsētas domes ieskatā prasītājs lūdz nodibināt servitūtu 3,5m platumā, kas ir nesamērīgi liels.

Daugavpils tiesā saņemts /pers. C/ rakstveida paskaidrojums par celto prasību, norādot, ka prasību neatzīst pilnībā, jo prasītājam ir iespēja ierīkot citu iebraucamo ceļu. Norāda, ka zemes gabals, uz kuru prasītājs grib noteikt servitūtu, visu laiku bija piesaistīts pie dzīvojamās mājas /adrese B/, un visus saimniecības izdevumus par zemes gabalu /adrese B/, apmaksā šīs mājas iedzīvotāji. Teritoriju, kuru grib pārvērst servitūtā, iedzīvotāji izmanto

saimniecības vajadzībām, proti, veļas kaltēšanai, jo dzīvojamai mājai nav balkonu; savukārt, piegulošo zaļo zonu izmanto bērnu pastaigām un rotaļām.

Atbildētāji – /pers. R/, /pers. K/, /pers. F/, /pers. L/, /pers. J/ un /pers. N/ – iesniedza rakstveida paskaidrojumus par celto prasību, norādot, ka prasību neatzīst pilnībā, jo zemes gabals vajadzīgs pašu mājas – /adrese C/, īpašniekiem un īrniekiem. Mājai ir sava piegulošā teritorija, kuru tās iedzīvotāji izmanto saimnieciskām vajadzībām, un ir zaļā zona, kuru nevēlas nodot kā servitūtu. Norāda, ja tiesa atļaus ierīkot servitūtu, tad mājas /adrese C/, iedzīvotājiem nebūs savas teritorijas, kuru izmantot saimnieciskām vajadzībām. Turklāt atbilstoši atbildētāju rīcībā esošajām ziņām, starp mājām /adrese C/ un /adrese B/, ceļa servitūts 15 m garumā jau ir nodibināts uz pašvaldībai piederošās zemes, tāpēc nav pamata braukšanai izmantot citu ceļu un nodibināt vēl vienu ceļa servitūtu. Atsaucas uz Civillikuma 1043.pantu un uzskata, ka nav nekādas nepieciešamības noteikt servitūta ceļu, jo prasītājam, pēc viņa pārstāves vārdiem, tas ir nepieciešams, lai pāris reizes gadā atvestu malku un ogles, pret ko atbildētāji neiebilst, ar noteikumu, ka iepriekš tiks izvietots sludinājumu par nepieciešamību atbrīvot piebraukšanas ceļu.

Arī dzīvojamās mājas /adrese D/, dzīvokļu īpašnieki – /pers. V/, /pers. Z/, /pers. A0/, /pers. AC/, /pers. T/, /pers. S/, /pers. AE/ un /pers. S/, iesniedzot rakstveida paskaidrojumus par celto prasību, norāda, ka to neatzīst pilnībā, jo zemes gabals /adrese D/, vajadzīgs dzīvokļu īpašniekiem un īrniekiem. Norāda, ka dzīvojamai mājai ir gan sava piegulošā teritorija, kuru izmanto saimnieciskām vajadzībām, gan zaļā zona, kuru nevēlas nodot kā servitūtu.

Ar Daugavpils tiesas 2014.gada 25.februāra spriedumu /pers. A/ prasība par braukšanas servitūta noteikšanu noraidīta pilnīgi. Spriedums pamatots ar Civillikuma 1130., 1134. 1139., 1156., 1141., 1146.pantu.

Pirmās instances tiesa spriedumā atzina, ka prasītāja piedāvātais ceļa servitūta variants nav uzskatāms par vissaudzīgāko pret kalpojošajiem nekustamajiem īpašumiem. Turklāt, tiesas vērtējumā prasītājs nav pierādījis, ka nepastāv citi ceļi kā prasītājs varētu piekļūtu savam nekustamajam īpašumam.

Pirmās instances tiesa, izvērtējot lietā esošos pierādījumus, konstatēja, ka pastāv vēl cits ceļš, kā prasītājs var piekļūt savam nekustamajam īpašumam, jo lietā iesniegta Daugavpils pilsētas domes Pilsētplānošanas un būvniecības departamenta 2011.gada 12.augusta izziņa, no kuras redzams, ka nekustamajam īpašumam /adrese A/, ir nodibināts servitūts uz nekustamo īpašumu /adrese E/, bet pa kuru esošajā situācijā, neveicot pagalma pārkārtojumu, nav iespējams izbraukt ar automašīnu līdz /adrese A/, īpašumam, turklāt tas nesavienojas ar /adrese/ brauktuvi, jo traucē vilciena sliežu ceļš.

Tiesa, izvērtējot 1998.gada 31.jūlijā apstiprināto zemes robežu plānu par zemes gabalu /adrese E/, ar kadastra numuru /numurs G/, kurā norādīts, ka šim zemes gabalam ir apgrūtinājums – servitūta ceļš 29 kvadrātmetri, secināja, ka servitūta ceļš iet no /adrese/ puses un iziet starp mājām Nr.33 un Nr.35. Tiesa, pamatojoties ar Daugavpils pilsētas domes Pilsētplānošanas un būvniecības departamenta 2011.gada 8.decembra izziņu par objekta apsekošanas uz vietas, atzina par pierādītu, ka konkrētajā brīdi nekustamajam īpašumam /adrese A/, ir noteikts ceļa servitūts pa zemes gabalu /adrese E/, bet izbraukt ar autotransportu caur zemes gabalu /adrese E/, nav iespējams, jo traucē esošais šķūnis un sliežu ceļš. Lai izbrauktu ar autotransportu cauri zems gabalam /adrese E/, ir jānojauc esošais šķūnis un jāizbūvē brauktuve pāri dzelzceļa sliedēm.

Spriedumā atzīts, ka ar lietas materiāliem pierādīts apstāklis, ka servitūta ceļu, kas šķērso dzelzceļa sliedes, braukšanai no /adrese/ puses starp mājām Nr.33 un Nr.35 ilgstoši izmantoja arī citi māju iedzīvotāji un nav iesniegti pierādījumi, ka minētajā vietā nav iespējams ierīkot un sakārtot piebraucamo ceļu. Līdz ar to pirmās instances tiesas ieskatā, lietā gūtie pierādījumi apliecina, ka prasītājam tehniski ir iespējams ierīkot piebraucamo ceļu savam īpašumam arī citā vietā, kas ir saudzīgāks pret kalpojošajiem nekustamajiem īpašumiem. Kā nepamatotus tiesai noraidīja prasītāja pārstāvja argumentus, ka strīdus ceļš ir izveidojies un prasītājs to ilgstoši izmantoja, jo tas nevar būt par pamatu servitūta nodibināšanai pēc prasītāja varianta. Atsaucas uz judikatūru, Augstākās tiesas Senāta 2009.gada 12.augusta spriedumu lietā Nr.SKC- 192, kurā norādīts, ka servitūts nav nodibināms vadoties vienīgi no valdošā nekustamā īpašuma īpašnieka ērtības apsvērumiem, bet varianta izvēlē jāievēro arī iespējamo kalpojošo īpašumu īpašnieku intereses.

Ņemot vērā Augstākās tiesas tiesu prakses vispārinājumu „Par tiesu praksi lietās, kas izriet no servitūtu tiesībām" un Civillikuma 1159.pantu, tiesa uzskata, ka vērtējot saudzīgumu attiecībā pret kalpojošo īpašumu, ceļa servitūta platībai nav nozīmes, jo, nodibinot servitūtu pēc prasītāja varianta uz atbildētājiem piederošajiem zemes gabaliem, atbildētājiem un trešajām personām tiks ierobežota iespēja izmantot šo zemes platību citām savām vajadzībām. Tāpēc tiesa nepiekrita prasītāja pārstāvja apgalvojumiem, ka gadījumā, ja servitūts netiks nodibināts pēc piedāvātā varianta, prasītājam tiks likti šķēršļi tā izmantošanā, jo tas ir tikai prasītāja pārstāvja pieņēmums un pierādījumi par to netika iesniegti.

Apelācijas sūdzību par minēto Daugavpils tiesas 2014.gada 25.februāra spriedumu iesniedza prasītāja /pers. A/ pilnvarotais pārstāvis /pers. B/, pārsūdzot spriedumu pilnā apmērā.

Norāda, ka tiesa nepamatoti noraidījusi prasību par caurbraukšanas servitūta nodibināšanu, jo juridiski pastāv cits servitūts starp māju /adrese B/ un /adrese E/. Apelācijas sūdzības iesniedzēja ieskatā, lai izmantotu servitūtu, uz ko savā spriedumā atsaucas tiesa, servitūtu platībai ir jābūt ne mazākai par 4,5 m, un būs jābrauc pāri dzelzceļa sliedēm. Tas nozīmē, lai personai būtu tiesības pārbraukt pāri dzelzceļam, pārbrauktuvei ir jābūt tam tehniski aprīkotai un juridiski noformētai. Uzsver, ka ne viens no minētajiem noteikumiem neeksistē un neapstiprinās dokumentāri, tāpēc lūdz prasību apmierināt pilnīgi.

Paskaidrojumus par apelācijas sūdzību iesniedza Daugavpils pilsēta dome un norāda, ka uzskata tiesas spriedumu par pareizu un atbilstošu Civilprocesa likuma prasībām.

Atsaucas uz 1998.gada 30.jūlija zemes robežu plānu, ka nekustamajam īpašumam ar kadastra numuru /numurs G/ir atzīmēts ceļa servitūta izvietojums, kas nostiprināts Daugavpils pilsētas zemesgrāmatas nodalījumā Nr./numurs/, 3.daļas 1.iedaļas ierakstā Nr.51, kas apliecina, ka namīpašums /adrese E/, ir apgrūtināts ar ceļa servitūtu par labu nekustamajam īpašumam ar kadastra numuru /numurs B/, /adrese A/.

Paskaidrojumā norādīts, lai arī domes Pilsētplānošanas un būvniecības departaments, apsekojot nodibināto ceļa servitūtu uz vietas, konstatēja, ka to lietot nav iespējams, jo traucē šķūnis un sliežu ceļš. Tomēr Daugavpils pilsētas domes ieskatā ceļa servitūta lietošana ir iespējama, ja tiks nojukts

šķūnis un pāri dzelzceļam sliedēm tiks ierīkota brauktuve. Līdz ar to tiesa pamatoti atzina, ka prasītājs nav pierādījis, ka viņa norādītais ceļa servitūts ir vienīgais, kuru iespējams izmantot, lai piekļūtu savam īpašumam. Tāpat arī prasītājs nav pierādījis, ka tas ir saudzīgākais attiecībā pret kalpojošo īpašumu salīdzinājumā ar citiem variantiem, kā arī to, ka nepastāv iespēja nodibināt ceļa servitūta uz tādu ceļu, kas būtu ierīkojams citā vietā, kā to nosaka Civillikuma 1139.pants.

No pārējiem atbildētājiem saņemts rakstveida paskaidrojums par apelācijas sūdzību, kurā norādīts, ka prasību neatzīst un kategoriski ir pret ceļa servitūta noteikšanu, jo uzskata, ka prasītājam ir iespēja ierīkot citu iebraucamo ceļu pie savas dzīvojamās mājas. Uzsver, ka zemesgabalam, kas atrodas /adrese A/ ir savs iebraucamais ceļš un pāreja, kuru neattiecas uz pārējo māju pagalmiem. Turklāt teritoriju, kuru prasītājs grib pārvērst par servitūta ceļu, māju iedzīvotāji izmanto saimnieciskajās vajadzībām un pieguļošā zaļā zona tiek izmantota bērnu pastaigām un rotaļām.

Apelācijas sūdzības iesniedzēja pārstāvis tiesas sēdē uzturēja apelācijas sūdzību pēc tajā norādītajiem motīviem un papildus paskaidroja, ka nav strīda par to, ka ir nodibināts un prasītājam ir iespēja izmantot ceļa servitūtu nekustamajā īpašumā /adrese E/, bet prasītājs šo ceļu nevar izmanot braukšanai, tāpēc ir nepieciešams nodibināt prasības pieteikumā norādīto servitūtu. Prasītājam ir nepieciešams ceļa servitūts, lai ar automašīnu varētu iebraukt savas mājas pagalmā.

Daugavpils pilsētas novada pārstāvis tiesas sēdē apelācijas sūdzībai nepiekrita un sniedza paskaidrojumus, kas ir analoģiski rakstveida paskaidrojumiem, kuri iesniegti par apelācijas sūdzību. Papildus norādīja, ka servitūts nav nodibināms tikai prasītāja ērtībai un tikai tā iemesla dēļ, ka prasītājs vēlas novietot automašīnu savas mājas pagalmā, jo prasības apmierināšanas gadījumā būs ceļa posms, kas šķērsos pilsētas teritorijas zaļo zonu. Tāpat arī minēja, ka piebraukšana pie ēkām /adrese C/, /adrese B/ un /adrese A/, ir no /adrese/puses, ko izmantot visi minēto māju iedzīvotāji, jo tā ir publiskā zona, kur ceļu satiksmes noteikumu ierobežojušo ceļa zīmju nav.

Tiesas sēdē arī atbildētāja /pers. J/ apelācijas sūdzību neatzina un paskaidroja, ka arī uz doto brīdi iebraukšanai nav nekādu šķēršļu, jo visu māju iedzīvotāji pagalmos brauc no /adrese/ puses, tajā skaitā arī pats prasītājs, jo tā ir pilsētas teritorijas publiskā zona. Paskaidroja, ka prasības apmierināšanas gadījumā nevarēs novietot automašīnas mājas pagalmu stāvlaukumos, jo būs jānodrošina iebraukšana prasītājam, bet vēl nevarēs novietot arī automašīnas pretī prasītāja īpašuma vārtiem, tāpēc servitūta apmierināšanas gadījumā labums būs tikai prasītājam.

Uz tiesas sēdi atbildētāji – /pers. C/, /pers. D/, /pers. E/, /pers. F/, /pers. G/, /pers. H/, /pers. I/, /pers. K/, /pers. L/, /pers. M/, /pers. N/, /pers. O/, /pers. P/, /pers. R/, /pers. S/, /pers. T/, /pers. U/, /pers. V/, /pers. Z/, /pers. A0/, /pers. AA/, /pers. AB/, /pers. AC/, /pers. AD/, /pers. AE/, un trešās personas /pers. AF/ un /pers. AG/ neieradās. No /pers. H/, /pers. R/ un /pers. Z/ saņemts iesniegums ar lūgumu izskatīt lietu bez viņu klātbūtnes, bet pārējie lietas dalībnieki par neierašanās iemesliem tiesai nav ziņojuši.

Lietas dalībniekiem par tiesas sēdes vietu un laiku paziņots likumā noteiktajā kārtībā, nepastāv Civilprocesa likumā noteiktie pamati lietas izskatīšanas atlikšanai, tāpēc tiesa, saskaņā ar Civilprocesa likuma 156.panta pirmo daļu, atzīst, ka lietu var izskatīt bez neieradušos lietas dalībnieku klātbūtnes.

Motīvu daļa

Latgales apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģija, noklausoties lietas dalībnieku paskaidrojumus, novērtējot lietā iesniegtos rakstveida pierādījumus, atzīst, ka prasība un lietā iesniegtā apelācijas sūdzība ir noraidāma.

Lietā konstatēts, ka prasītājs /pers. A/ ir nekustamā īpašuma ar kadastra numuru /numurs B/, kas atrodas /adrese A/, īpašnieks, pamatojoties uz 2002.gada 18.marta pirkuma līgumu. Īpašums sastāv no zemes gabala 379 kvadrātmetru platībā un uz zemes gabala atrodas dzīvojamā māja un palīgēka (lietas 1.sējuma 8.lapa).

Prasības mērķis un pušu strīds lietā ir par ceļa servitūta – 3,5 m platumā, 82m garumā, un ar laukumu 287 kvadrātmetri – nodibināšanu atbilstoši 2011.gada 9.augusta izstrādātajam plānam (lietas 1.sējuma 12.,13.lapa). Prasītājs vēlas uz kaimiņiem piederošajiem zemes gabaliem nodibināt ceļa servitūtu uz braucamo ceļu – pa zemes gabalu /adrese B/, ar kadastra numuru /numurs A/, pa zemes gabalu /adrese C/, ar kadastra numuru /numurs E/, un zemes gabalu /adrese D/, ar kadastra numuru /numurs F/. Lietā prasītājs iesniedza arī sertificēta mērnieka /pers. AL/ 2011.gada 21.novembrī izgatavotu servitūta ceļa izvietojuma shēmu (lietas 1.sējuma 17.lapa).

No lietas materiāliem izriet, ka saskaņā ar 1998.gada 30.jūlija zemes robežu plānu nekustamais īpašums ar kadastra numurs /numurs G/, pēc adreses /adrese E/, ir apgrūtināts ar servitūta ceļu 29 kvadrātmetri, kas nostiprināts Daugavpils tiesas zemesgrāmatu Daugavpils pilsētas zemesgrāmatas nodalījuma Nr./numurs/, 3.daļas 1.iedaļas ierakstā Nr.3.1. Nekustamais īpašums /adrese E/, ir apgrūtināts ar ceļa servitūtu par labu nekustamajam īpašumam ar kadastra numuru /numurs B/, /adrese A/ (lietas 1.sējuma lapa 37.,42.lapa).

Savukārt, saskaņā ar 2001.gada 21.marta zemes robežu plānu arī nekustamais īpašums ar kadastra numuru /numurs E/, pēc adreses /adrese C/, ir aprobežots ar ceļa servitūtu 3,5m/15m, platībā 53 kvadrātmetri, kas nostiprināts Daugavpils tiesas zemesgrāmatu nodaļas Daugavpils pilsētas zemesgrāmatu nodalījumā Nr./numurs/(lietas 1.sējuma 36.,40.lapa).

Civillikuma 1130.pants noteic, ka servitūts ir tāda tiesība uz svešu lietu, ar kuru īpašuma tiesība uz to ir lietošanas ziņā aprobežota kādai noteiktai personai vai noteiktam zemes gabalam par labu.

Pēc savas juridiskās būtības servitūts ir svešas lietas lietošanas tiesība. Valdošās lietas īpašnieka tiesība uz servitūtu dod viņam zināmas tiesības uz kalpojošo lietu un tādējādi aprobežo kalpojošās lietas īpašnieka tiesības (*sk. J.Rozenfelds Lietu tiesības. 3.labotais un papildinātais izdevums. Rīga: Zvaigzne ABC,2004,155.lpp.*)

Līdz ar to, izlemjot jautājumu par servitūta nodibināšanu, būtiski ir konstatēt nepieciešamību nodrošināt valdošo nekustamo īpašumu ar labumu un ne tikai nejauši vai uz kādu laiku, bet ar savām pastāvīgām īpašībām (Civillikuma 1146.pants). Minētais izriet no Civillikuma 1135.panta jēgas, kas teic, ka servitūtam ir jādod labums tā izlietotājam. Pēc vispārīgā principa tas nodibināms apmērā, kas vismazāk apgrūtina kalpojošo īpašumu.

Kā izriet no lietas materiāliem – Daugavpils pilsētas domes 2011.gada 8.decembra izziņas Nr. 8.1-12/669 par braukšanas

servitūta noteikšanu, pašvaldības foto materiāliem, nekustamo īpašumu zemes robežu plāniem un iespējamā servitūta shēmu, uz pašreizējo brīdi piebraukšana ēkām /adrese C/, /adrese B/ un /adrese A/, ir no /adrese/ puses, ko izmanto visi iedzīvotāji.

Minēto apstākli pierāda arī apelācijas sūdzības iesniedzēja lietā iesniegtais Patērētāju un īrnieku tiesību aizsardzības neatkarīgo ekspertu asociācijas 2014.gada 9.septembra piebraucamā ceļa tehniskās apsekošanas atzinumus Nr.2-02-01 (lietas 4.sējuma 16.lapa). Turklāt, kā arī norādīja Daugavpils pilsētas domes pārstāvis, tad uz doto brīdi visu iepriekš minēto māju iedzīvotāji dzīvojamo māju teritorijās iebrauc no /adrese/ puses, jo tur ir asfaltēti pilsētas ceļi, satiksmi ierobežojošās ceļa zīmes nav uzstādītas, tāpēc arī prasītājam nav nekādu šķēršļu pārvietoties pa prasības pieteikumā norādītiem zemes gabaliem, tāpat kā citiem pilsētas iedzīvotājiem.

Ņemot vērā lietā konstatētos apstākļus Latgales apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģija nodibina, ka uz doto brīdi valdošajam nekustamajam īpašumam /adrese A/, ir nodibināts ceļa servitūts kalpojošajam nekustamajam īpašumam /adrese E/, un lietā nav strīda, ka ceļa servitūtu izmanto kā kājceļu.

Saskaņā ar Civillikuma 1235.panta noteikumiem servitūta tiesība ir nostiprināta zemesgrāmatā, ko konkrētajā lietā apstiprina Daugavpils tiesas zemesgrāmatu nodaļas Daugavpils pilsētas zemesgrāmatu nodalījuma Nr.2618 noraksts, un ar nostiprināšanu zemesgrāmatā servitūta nodibinājums iegūst publiska akta spēku un ir saistošs trešajām personām.

Lietas izskatīšanas gaitā noskaidrots, ko arī apstiprina Daugavpils pilsētas domes Pilsētplānošanas un būvniecības departamenta 2011.gada 12.augusta un 8.decembra izziņas par servitūta noteikšanu, ka nodibināto un zemesgrāmatā nostiprināto ceļa servitūtu var izmantot kā kājceļu, bet, lai izbrauktu ar autotransportu cauri zemes gabalam /adrese E/, ir jānojauc esošais šķūnis un jāizbūvē brauktuve pāri dzelzceļa sliedēm (lietas 1.sējuma 11. un 52.lapa).

Prasības pieteikuma un apelācijas sūdzības mērķis ir ceļa servitūta nodibināšana, lai prasītājs varētu iebraukt ar automašīnu un novietot to savas mājas pagalmā, uz ko arī norādīja apelācijas sūdzības iesniedzēja pārstāvis tiesas sēdē.

Civillikuma 1139.panta komentārā norādīts, ka servitūta izlietotājam sava tiesība jāizlieto tā, lai īpašnieka (kalpojošā nekustamā īpašuma īpašnieka) tiesības uz savu lietu, it sevišķi lietošanas tiesība, tiktu ierobežota tikai tiktāl, ciktāl šāds ierobežojums ir absolūti nepieciešams servitūta izlietošanai (*G.Višņakova, K.Balodis. Latvijas Republikas Civillikuma komentāri: Lietas; Valdījums; Tiesības uz svešu lietu. R.: Mans īpašuma, 1998., 70.lpp.*).

Reālservitūta dotais labums jāsaņem ne vien servitūta izlietotājam, bet arī valdošajam nekustamajam īpašumam, tāpēc nevar nodibināt tādu reālservitūtu, kas gan atbilst noteikta izlietotāja subjektīvajām interesēm, bet nedod pastāvīgu objektīvu labumu pašam nekustamajam īpašumam (*G.Višņakova, K.Balodis. Latvijas Republikas Civillikuma komentāri: Lietas; Valdījums; Tiesības uz svešu lietu. R.: Mans īpašuma, 1998., 67.lpp.*).

Tādējādi, ievērojot minēto likuma normu noteikumus secināms, ka servitūts nav nodibināms tikai valdošā nekustamā īpašnieka ērtības labad, tāpēc, ņemot vērā visus iepriekš minētos argumentus, Latgales apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka pirmās instances tiesas spriedums ir pamatots, bet iesniegtā prasība un apelācijas sūdzība par ceļa servitūta nodibināšanu kā nepamatotas ir noraidāmas.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 432.panta piektajai daļai, Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka zemākās instances tiesas spriedumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, tāpēc apelācijas instances tiesa pievienojas pirmās instances tiesas sprieduma motivācijai, un tā kā apelācijas sūdzībā izteiktie motīvi nav pamatoti, lietā iesniegtā prasība ir noraidāma pilnīgi.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.panta otro daļu, ja prasību noraida, tiesas izdevumi, kas nav samaksāti iepriekš, piespriežami no prasītāja valsts ienākumos. Ņemto vērā, ka lietā iesniegtā apelācijas sūdzība ir noraidāma, saskaņā ar minētā panta noteikumiem no prasītāja /pers. A/ valsts ienākumos piedzenami tiesas izdevumi par tiesas pavēstu un citu tiesas dokumentu piegādi.

Izziņa par tiesas izdevumiem (lietas 1.sējuma 2.lapa) apstiprina, ka izdevumi par tiesas pavēstu un citu tiesas dokumentu piegādāšanu un izsniegšanu pirmās instances tiesā ir 580,96 *euro*, savukārt, apelācijas instances tiesā izdevumi par tiesas pavēstu un piegādāšanu un izsniegšanu ir 94,55 *euro* (lietas 4.sējuma 115.lapa). Tā kā prasītājs, iesniedzot prasības pieteikumu, jau ir samaksāja 7,11 *euro*, no /pers. A/ valsts ienākumos ir piedzenami ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi pirmās un apelācijas instances tiesā 668,40 *euro*.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204^1.pantu tiesa nosaka prasītājam termiņu labprātīgai sprieduma izpildei daļā par tiesas izdevumu atlīdzināšanu valsts labā – 10 (desmit) dienas pēc sprieduma stāšanās likumīgā spēkā.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 432.-434. pantu Latgales apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģija

nosprieda:

/pers. A/ prasību par braucamā ceļa servitūta nodibināšanu noraidīt pilnīgi.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, valsts ienākumos ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 668,40 *euro* (seši simti sešdesmit astoņi *euro*, 40 centi).

Ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi ieskaitāmi Tiesu administrācijas, reģistrācijas Nr.90001672316, kontā LV51TREL2190458019000, maksājuma dokumentā norādot: saņēmēja iestāde – Valsts kase, kods – TRELLV22, iemaksas mērķis – 21499, ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi, lieta Nr. C12282511.

Noteikt termiņu sprieduma labprātīgai izpildei 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt kasācijas kārtībā 30 dienu laikā Augstākās tiesas Senāta Civillietu departamentā, iesniedzot kasācijas sūdzību Latgales apgabaltiesā.

Tiesas sēdes priekšsēdētāja I. Tabore

Tiesnese A. Šilova

Tiesnesis I. Stivriņš